Л. Юркевич.

Національне житє і кляси.

(Докінчене.)

Ся ріжниця в степені демократичности національних домагань буржуазного і робітничого рухів є дуже серіозною річю. Можна бути певним, що згодом, коли вповні розцьвітуть українські буржуазний і робітничий рухи, то ріжниця та в відношеню до вимоги автономії України виявить ся яскраво і поважно. Буде отже **дві** відмінних автономії, **два** відмінних ряди національно-політичних домагань. І коли українське робітництво заздалегідь не усьвідомить собі, що воно має свої окремі завданя в боротьбі за національні права і здасть ся з цього боку на буржуазні партії, то в майбутньому українському соймі напевне не буде робітничих представників або буде їх дуже мало.

Одним,словом буржуазні партії поневолених народів хотять пати в боротьбі за національні права, то воно ніколи широких національних прав не буде мати.

Але підемо далі. Відома річ, що буржуазні партії поневолених народів оправдують свої національні домаганя так зв. "історичним правом". Майже кожна поневолена нація жила колись своєю державою, котра, як то є по всіх державах, обіймала ще й інші народи. І от буржуазні партії поневоленого народу домагають ся звичайно своїх національних прав для всеї колишньої території їхньої держави. Так, скажемо польські буржуазні партії всї стоять на ґрунті "історичної Польщі" і коли домагають ся тепер в Росії автономії, то мріють, щоб вона обняла і всї нації, котрі були колись під польською державою отже Українців, Білоросів, Литовців і ін.

Одним словом буржуазні партії нопеволених народів хотять одночасно убити двох зайців — вернути собі національні права і разом пановане над сусідними народами.

Український народ дуже короткий час жив своїм державним житєм (коли не говорити про занадто віддалений князівський період), він ніколи не панував над більшими теріторіями сусідних народів і тому не має і не може мати змаганя привернути сусідні нації під свої майбутні національні права.

Панувати одначе можна не тільки над сусідними теріторіями, також над чуже-національними **меншостями,** котрі живуть серед кождого народу, живуть і серед Українців. На Україні російській живе досить богато неукраїнського населеня, серед котрого найбільше Жидів.

В Польщі Жиди так само становлять найбільшу національну меньшість. І от хоч польські буржуазні партії не здобули ще національних прав, хоч ще не запанували над сусідними народами, але провадять вже скажену боротьбу з Жидами, бойкотують їх і отверто стоять за обмежене Жидів в правах. Розуміє ть ся, що коли Польща здобуде автономію, то польські буржуазні партії будуть домагатись від польського сойму протижидівських законів.

Що-ж до українського буржуазного руху, то не дивлячись на його нерозвиненість і кволість, він вже і тепер позирає заздрісним і жадним оком на жидівську меньшість.

Перша українська буржуазна партія так зв. Н. У. П., котра тепер має значний вплив по декотрих городах на Україні і самостійно з повним успіхом виступала в виборах до IV Думи, проголошує в своїй програмі: "Україна для Українців" і для національних меньшостий на Україні найшла тільки одно гостинне слово "геть".

Ідеї цеї партії, колись такі зненавиджені, користують ся тепер у всій українській буржуазній пресі поважними симпатіями. Перед кількома роками ми були приміром, сьвідками того, який — в початках зросту на Україні кооперативного руху, коли кооперативні крамниці стикнули ся з жидівською конкуренцією, — протижидівський галас підняла українська буржуазна преса. На її сторінках чули ся ріжні голоси, але майже одностайно було признано, що тепер (поки є "черта осілости") Жиди є "болячкою" на нашому національному тілї. Все це, розуміє ть ся, віщує дуже сумні події на нашій сьвятій Руси.

Навіть такий обережний в своїх висловах політик, як проф. М. Грушевський і той, обговорюючи справу української національної програми, признав ся, що стоїть за таку форму автономії України, котра "не ослаблювала-б звязку екстериторіяльних народів (нац. меньшостий) з краєм і з рештою національних груп його населеня" (збірник Кастелянського).

Можна отже бути певним, що коли українські буржуазні політики здобудуть якісь права і почнуть сей 'звязок' зміцняти, то вийде тільки утиск і асімільоване меньшостий.

Загальний висновок з попередного буде той, що буржуазна кляса поневоленого народу, визволяючись національно, має, звичайно намір з'ужити свою нову і сьвіжу національну силу на поневолене слабших від неї сусідних народів або національних меньшостий на її території.

Тактика така зовсім не відповідає інтересам робітництва поневоленого народу.

Правда, в робітничому рухови довший час також мали признане ріжні "історичні права" і була поширена байдужність до національних меньшостий. Але в останні часи, коли почали розвиватись робітничі рухи і серед найбільш національно поневолених народів, робітництво змінює своє відношене до національного питаня.

Змінює його в тому напрямку, що відходить від буржуазного "національного егоїзму" і узнає потребу національних прав не тільки для одного свого народу, а для **всїх** націй, незалежно від їх великости .

Таким робом і на цьому пункті повстає значна ріжниця між буржуазним і робітничим рухом в їх боротьбі за національні права.

Читач отже бачить, що хоч ріжні кляси національно поневоленого народу разом змагають до національного визволеня, то на ділі виходить, що кожна з них домагаєть ся, власне кажучи, ріжного.

Але національні програми становлять здебільшого тільки далеку мету національних рухів. Особливо нам Українцям далеко ще до автономії і до неї подібних приємних річий. Перед кількома роками, в часи визвольних рухів, здавало ся, зрештою, що Україна от-от здобуде собі права. Одначе згодом виявилось, що ми ще зовсім не заслужили тих прав і що мусимо наперед подбати про себе з національного боку себ-то усьвідомити себе національно.

Перед нами отже ще довгий шлях культурно-національної діяльности і самоорґанізації, в котру, розуміє ть ся, входить і поширене ідеї наших національних прав та перші кроки боротьби за них.

А власне в цій культурно- національній діяльности в цій національній самоорґанізації найяскравійше виявлять ся інтереси всїх кляс нашого суспільства.

Помиляють ся—бо ті, що доводять ніби національна сьвідомість є чимсь однаковим для всього суспільства. Ні, національне пробуджене і взагалі національне житє виходять з самої глибини суспільних відносин і сплітають ся з ними від самого коріня до найвищих верхів.

Національна сьвідомість є новою формою сьвідомости, в котрій спізнає себе сучасне **клясове** суспільство, а національний рух є новою формою самоорґанізації **кляс** суспільства.

Народжене національної культури не є тільки рухом за національне визволене, бо коли нація стане вільною то-все-ж вона не перестане або ліпше сказати тоді тільки вона і почне жити справжнім національно-культурним житєм. І завданем національного руху є не тільки боротьба за національну волю, а ще — і се головне — об'єднанє сучасного суспільства відповідно до вимог і умов новітнього капіталїстичного розвитку отже і до умов клясових противеньств та боротьби, силою котрих капіталїстичний порядок іде вперед.

Нещодавно катеринославські українські робітники звернулись до свого депутата в Думі т. Петровського з таким розумним словом: "ми вважаємо, писали катеринославські робітники, що національний гнет — одна з прояв панованя капіталу в сучасному суспільстві — викликає культурний, економічний і політичний занепад поневолених націй і тим стає на перешкоді розвитку клясової діяльности пролетаріяту сих націй". І далї: "Нам дорога наша рідна мова, як могутній засіб культурного розвитку, без котрого неможливий поступ клясової і політичної сьвідомости". (Правда № 75).

Такий голос самого українського робітництва! Отже національне відроджене і національну волю вона слушно має за необхідну **умову** розвитку його "клясової сьвідомости" і його "клясової боротьби."

Катеринославські українські робітники дали приклад всьому українському робітництву, як годить ся пролетареві відноситись до національної справи. І коли українське робітництво перейметь ся думками і національною активністю своїх катеринославських товаришів (а ми не сумніваємось, що се так буде), то воно спасе себе від всякої опіки з боку українського буржуазного руху, з котрим у нього немає і не повинно бути нічого спільного.

Сучасне робітництво вже не користуєть ся тими способами боротьби, котрими користались народні маси за часів прадіда Рильського.

Одначе ми можемо бути певні, що українське робітництво не буде вже "гладити по голові" сучасних клясових нащадників Рильського, хоч вони і "співатимуть" йому найкращих національних "пісень".

—o—

Українські Вісти.

СЬВЯТО ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ 19. БЕРЕСОЛЯ У КИЇВІ.

Великими ріками й малими струмочками з 10 години ранку текли люде з усїх кінців великої столиці України до головного пункту — Володимирського собору, де вище Київське духовеньство тепер з влаcної ініціятиви, правило панахиду по Шевченкові.

А перед собором стояло українське військо під козацьким прапором, маяли численні знамена й прапори орґанізованого по ґрупам українства (робітники, чиновники, шкільна молодь з учителями, селяне і інш.), жваво йшла продаж першого числа "Вістей з Центр. Укр. Ради", росходились по рукам друковані укр. пісні, брошури, відозви. Пакунки сих останніх дощем падали з балконів і дахів будинків.

Сунуло з собору духовеньство, окропило сьвяченою водою близші військові части, а в 12 годин дня збори рушили в похід.

Гукнули оркестри, залунали могутнім сьпівом численні хори, стріпонулись знамена, закипіло море людських голів!...

От вихром налетіли вершники, зодягнені в старовинні козачі червоні жупани, на чолї з п. Садовським.

Попереду йдуть представники Центральної Української Ради, Українського Військового Комітету та Комісар при Київськім Виконавчім Комітеті п. Оберучів. За ними військо, за військом громадянство, і знову військо, знову громадянство, військо, громадянство, без ліку без краю...

Згідно з пляном маніфестанти прямують до Хрещатику, проходять ним, зупиняють ся трохи перед Мійською Управою. На ній красуєть ся вже національний стяг. Голова Української Центральної Ради професор Грушевський держить мову до Народу й Виконавчого Комітету м. Київа:

Мова проф. Грушевського.

"Народові Українському, на вільній Українській Землї привіт і поклін!

Товариші, браття, Українці! Впали з нас кайдани, наложені царською деспотією, ми можемо на ново піднести прапор наших великих предків. Сімдесять літ тому тут у Київі найкращі сини нашого народу — Шевченко, Костомарів, Куліш і інші — постановили добивати ся визволеня України з московської кормиги, перетвореня її в свобідну республіку, звязану федеративним звязком з іншими славянськими народами. Лютими карами, вязницею, засланнями, заборонами відповіло на се московське правительство. Під тяжкими заборонами тримало воно навіть наше слово. Тільки тепер впали всї обмеженя, заведені ним. Україна вступає як свобідний член в свобідну спілку народів Російської Федеративної Республики. Минули часи коли приходило ся робити великі труди для якоїсь полекші тої неволї в яку взято край. Тепер можемо самі становити о собі, будувати нашу вільну автономну Україну. Перед лицем найкращого сина нашого народу, невмирущого Гения нашого слова, великого пророка нашого визволення присягнім в сю велику хвилю всї як один муж: одностайно і однодушно всім стати на велике діло і не спочити і рук не спустити доки не збудуємо тої автономної вільної України.

Присягайте, браття, перед лицем народу нашого постояти за неї вірно і щиро. Амінь!"

І в відповідь несеть ся загальний клич:

"Присягаємо, присягаємо!"...

Рядом з п. Грушевським стоїть командуючий Київським Військовим Округом п. Ходорович, оддаючи честь українським знаменам, на яких горять гасла: "Хай живе Вільна Україна", Хай живе демократична федеративна республіка", Ще не вмерла Україна", "Слава Україні", "Хай живе національно-територіяльна автономія України", "Самостійна Україна з Вільною Росією", і т. и. Прапорів було більш 320 одних національних та ще більш десятка червоних робітничих з українськими ж написями про міжнародню солідарність робітничої кляси. Оригінальні прапори були од Українців католицької віри і од Чехів бранців. Кожна військова часть київського ґарнізону йшла з своїм жовто синім прапором, також військові школи і школи прапорщиків.

Наші братя Галичани, що трупом синів своїх вкрили поля від Перемишля аж до Сибіру, а сами скоштували тут від царя — "освободителя" і тюрми і голоду, кличуть нас до боротьби своїм прапором, на якому стоїть: "Домагаймо ся всї за одного — еден за всїх Вільної України!" Виступив і Київський військовий штаб з гаслом на прапорі: "Нехай живе Вільна Росія, Автономна Україна!" Привезено було пять ваґонів поранених салдатів українців, що забажали також взяти участь в національнім святї.

Сьвяточному настрою маніфестації вельми допомогли військові оркестри, що було їх цїлих 14, та ще 7 хорів, в тім числї оден великий зеднаний (студентський і п. Кошиця). То грають, то співають: "Гей не дивуйте", "Ще не вмерла Україна", "Заповіт", "Марселезу" і т. и. Надзвичайне враженє справляє також картина повного узброєня мало не всїх військових частий, що прибули манїфестувати свої національні почуття і вимоги.

З Хрещатика по Трьохсвятительській похід рушив до памятника Хмельницького. Тут перед древньою Софією на зустріч війську, що на своїм чолї мало отамана вийшло з церковними хоругвами духовеньство. Задзвонили в дзвони...

Після короткої промови священника Українця віруюча частина Української нації молилась "за мучеників України, гетьмана Богдана, Тараса і всїх, душу свою положивших за віру, родину і волю України."

По панахиді відбулась посвята корогви Українського війська, а потім перше прилюдне українське віче, на якому головою обрано було тов. Антоновича. Промовцями на вічі виступали від духовенства священик, який казав на тему, що "в своїй хатї своя сила і правда і воля", від Київського війська підпор. п. М. Міхновський. Після нього від селянства, орґанізованого в кооперативи, говорить п. Стасюк, що кличе стерти з памяти і з педесталу монумента Хмельницькому слова" волимо під царя московського".

Від українського с. д. робітництва слово забірає тов. Веселовський. Він каже, що нема волї без землї, немає землї без волї, і кличе до орґанізації і дальшої боротьби за соціялїзм.

Молодь українська доручила сказати своєму бесїднику тов. Єремієву, що вона душу й тїло положить за свою та народню свободу. Від Українців галичан тепло та щиро промовляв п. Сабат. Московською мовою вітав українців один з присутніх великоросів і українською поляк п. Барташевич. В відповідь йому п. голова У. Ц. Р. проголосив: "Полякам, що живуть на Вкраїні і разом з нами хочуть вірно і щиро працювати для добра України, наш братній привіт!"

Після одноголосної ухвали вічем резолюції, що подаємо нижче, п. Деомид Кунацький заявив, що він жертвує десять тисяч на будівлю української ґімназії.

Віче закінчило ся. Поволї стали росходитись. Знамена не суть в штаб-кватиру Украї щів Педаґоґічний музей, з порогу якого чутно останній горячий заклик ставати до творчої праці на благо визволеного народу, що величною маніфестацією і приятелям і ворогам своїм ясно показав, хто він і чого він хоче. Радісно росходились люде — яких було на світї біля 100 тисяч (бо одного війська тисяч 30) — та гомонїли, що скоро за Вільну Україну до бою вже мілїони робітників стануть.

"Робітнича Ґазета".
орґан У. С. Д. П. в Росії.

ВІДОЗВА УКР. КОМІТЕТУ В КИЇВІ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДА.

"Народе Український!

За пять днів, — починаючи з 26 дня місяця лютого до 3 дня марця, — в державі Російській стали ся величезні події, яких ще нїколи не було. Державна Дума за допомогою війська і робітників скинула старе правительство, арештувала і посадовила у тюрму всїх попередних міністрів, примусила і самого царя Миколу зректи ся престолу і взяла в свої руки владу над всїм царством.

2.дня марця цар хотїв передати царську власть своєму меншому братови Михайлови, а цей не приняв царства, а здав ся на волю народа і оповістив універсалом, що як народ схоче і обере його царем, то він царювати-ме, як що-ж ні, — то він проти волї народа не піде.

Нам нема чого обстоювати за царською властю. Царів не треба нїгде і скрізь їх треба повиводити. Нам треба добивати ся такого ладу, щоб народ сам собою управляв через обраних ним самим людей і виборного голову (президента). Такий лад найкращий і зветь ся він републикою. Та зараз не про се річ, про се ми матимемо ще розмову, а зараз ось про що.

Несподївана революція відразу поклала глибоку межу між тим, шо було в Росії до сього часу, і тим, що настало зараз і шо настане незабаром.

Революція геть-чисто переміняє становище нашої України і українського народу. В житю України почала ся нова доба і там треба зустрінути її так, як слїд, щоб нашому народови і нашій країні здобути тепер все те, що нам належить ся і без чого ми не можемо жити.

Десятки, сотні літ старій владарій властї корили ся мілїони народу в Росії, перед нею нїчемною злочинною й дурною всї схиляли свої голови. А вона, ця власть, впила ся людською кровію, грабувала народ, обкрадала всю державу, торгувала нею "оптом" і "частками", купала ся в роскошах та в добрі, пишала ся собою і глумила ся над темним народом. А народ все мовчав і терпів.

Коли-ж хто насмілював ся підняти свій голос проти власти, коли хто відважував ся заступити ся за пригнічений народ,то власть сотнями й тисячами розстрелювала, вішала або гноїла по тюрмах таких людей-правдолюбців. **А темний люд дурила тим, що вона нїби-то вішає та гноїть по тюрмах безбожників та безувірів, які не визнають нї Бога, нї чорта, вішає за те, що нїби-то вони щось зле замишляють проти держави та народу і хотять їх** зруйнувати. І темний народ щиро вірив правительству, вірив царям, слухаючись їх і сам своїми власними руками вішав і розстрелював цих мучеників сьвятих за правду і за волю; розстрелював і простосердно думав, що робить сьвяте дїло. А старе правительство і царі, дивлючись, як салдати та найняті ним кати розстрілюють та вішають мучеників за правду, реготали ся і думали: "на наш вік хватить".

І воно таки й справдї довго хватало на їх вік, так довго, що правительство з царем навіть не помітили, що темний народ прозрів і побачив, хто йому ворог, а хто друг. Вони не помітили, що вже терпець всїм увірвав ся, що він увірвав ся навіть четвертій Думі, яка ще так недавно увесь час війни сама підтримувала правительство в надії, що може таки воно схаменеть ся.

Про те воно не схаменуло ся! Не даром же кажуть, що коли Бог кого хоче покарати то поперед усього розум одніме. Він і відняв його в правительства і в царя. І через це четвертій Думі, яка була до остатнього часу такою безсилою, пощастило так легко зіпхнути стару власть і натомісць стать самій на чолї власти. Дума зробила величезне дїло! На долю Думи випало велике щасте, якого добивали ся тисячі мучеників, що поклали свої голови за волю народа.

Народ сам повинен увійти до храму своєї волї. Але як увійти? Натовпом? Поспішаючись і тиснути один одного? — Ба нї... До храму волї треба входити приготованим, чемно і побожно, так само, як і до храму Божого. Треба памятати, що коло врат цього храму стоять богато літ мало не двісті мілїонів народу усяких племен і націй, що населють Росію. Всї вони, таксамо, як і ми, прагнули душею до тієї бажаної і давної жданої волї. Як що одразу, натовпом, двісті мілїонів народу, не порозумівшись попереду, сунуть ся до дверей храму свободи, то нїякого добра від того не можна сподївати ся. Одразу счинить ся безладдя, проскочить в храм той, хто прудкіщий, сміливіщий та дужчий. І таке скоїть ся тільки на радість ворогам народної волї, на радість тому самому старому правительству, яке Дума зіпхнула і посадовила у тюрму.

Бо хоч старе правительство і в тюрмі, але не забуваймо, що воно панувало десятки літ,що воно держало коло себе сотні тисяч закуплених ним слуг, які мали від своєї служби йому усякі вигоди, наживали на тому статки-маєтки, ордена, честь та знатність.

Стара власть так і пантрувати-ме, вона нї в день, нї в ночі очей не спускати-ме та буде дивити ся, що робить ся серед визволеного народу, щоб вибрати слушную для себе годину і спробувати вхопити в свої руки стерно власти, вихвачене з її рук, щоб знову почати хазяйнувати в державі.

Тим то ми закликаємо усїх людей поперед усього ось до чого:

Всякими способами підтримуйте нове правительство, яке стало замісць старого, прогнаного!

Сходьте ся, гуртуйтесь, обмірковуйте в гурті сучасні події, розтолкуйте їх мало тямущим, щоб кожне знало, що стало ся в Росії і розуміло вагу того, що стало ся.

Не слухайте ся тих, хто стоїть за стару власть, коли вони вас кликалти-муть до непослуху новій власти. Дайте, таким побитом, новій власти укріпити ся, щоб стара власть не підняла голови.

Знайте, що все військо вже покорило ся новому правительству і відцурало ся від старого. Скорились йому всї великі князї, вся родина царева.

Отже, коли хто почне підбурювати людей проти нової власти, то знайте, що то не добрий чоловік і хоче вас привести до заколоту і нещастя.

Отже ми знов кличемо всїх: підтримуйте всїми силами нову власть! Се наш сьвятий обовязок, від якого нїхто не має права одмовляти ся. Нехай же на віки буде благословен той день і час, коли положено перший початок визволеню всеї Росії і нашої України з тяжкого ярма неволї, у якій, починаючи від Московської кормиги, пробувала під Росією до сього часу наша Україна і наш великий народ!"

ПОШУКУЮ

Василя Синюка в дуже важній справі. Має перебувати в Америці. Хто би знав його адресу або він самий хай зголосить ся на адресу:

N. Kobluk
Three Hills, Alta.

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO

Про
проти огидної р

В послїдному числї нашої сописи ми писали вже про хто то такі ті галицькі і бук винські москвофіли або ка пи, що з'їхали ся до Віннїпе аби вибрати делеґатів, кот малиб поїхати до Росії і вру ти рос. правительству меморі в імени всїх "русских" еміґра тів в Канаді і Злуч. Держава "домаганями" щоби рос. пр вительство не заключало з ц тральними державами сепар ного мира, щоби прилучило Росії східну Галичину і Бук вину ("Прикарпатську Русь і т. д. Ми згадували також, к сей безличний москвофільс кий поступок викликав вели обурене серед правдивих р сїйських горожан і они сей же в неділю устроїли велик масовий мітинґ в Віннїпеґу котрім ухвалено резолюц протесту проти сеї нової м свофільської затії.

Резолюцію ту прислав н "Російський прогресивн Клюб" до поміщеня в нашій сописи.

ПРИВІТ ПЕТРОГРАДСЬКІ РАДІ РОБІТНИЧИХ І САЛ ДАТСЬКИХ ПОСЛІВ.

Віннїпеґ,Канада, 17 червня,19

Масове віче російських рожан міста Віннїпеґу, числ понад 500 осіб, скликане "Р сійським Прогресивним К бом", шле привіт Петроград кій Радї Робітничих і Салд ських Послів як дійсній пр ставительці Нової Росії і щитниці інтересів сьвітової мократії.

Віче надіє ся, що спільни з'усиллями робітників всьо сьвіта і всеросійським з'їзд делеґатів Рад Робітничих і С датських Послів сьвітова кр буде поріщена в інтересах ц ціючих мас, а не для дальш го розвою сьвітового імпер лїзму, мілїтаризму і в інте сах личної наживи фінансо магнатів.

Нехай жиє братерство на дів!

Нехай жиє соціяльна рево ція!

Предсїдатель ві
А. Белковс

РЕЗОЛЮЦІЯ.

В виду того, 1) що гурток міґрантів з Австрії позволяє бі позувати перед анґлїйськ загалом за представителїв р ских горожан в Канаді, 2) ті молодці завсїгди стояли сторонї русского деспотич го монархізму, униженно з шаною цїлували поли Кро вого Николая і недавно еще силали йому вірнопідданчі леґрами, 3) що ті самозва представителї сьміють те лхати ся з радами до пра тельства народа Росії, ко они безстидно в своїй репт ній ґазетці з (4) 17-го ма скорбляють називаючи ских соціялїстів "подлеца 4) що сї лицарі безнастанн ляи і сіють національну вор нечу, йдучу на руку лише ним силам і ворогам демо тії, — ми, російські горож міста Віннїпеґу, на проте ґійнім мітінґу числом п 500 осіб, скликаних "Рос ким Прогресивним Клюб приняли слїдуючу резолю

Вірючи щиро в розум і представителїв русского д да покликаних охороняти вий устрій виграний після ки десяток літ кровавої б і цїною мілїонів жертв на щої русскої молодежи, си дочок всїх народностий за ючих Росію, цїною житя тїбших на шибеницях, тю кріпостях, в холодних р ках Сибіру і на вигнаню н жині; вірючи, що правди ролні представителї підб рувані тільки желанем слу ділу народа і добру демо всього сьвіта, з'уміють стию вийти з критичного женя і приведуть крізу д кого полагодженя, котре ше дасть спромогу молод сїйській свободї розвину і зрости в силу, але також волить найкращі стремлї редової демократії всїх дів; — ми висказуем сво боке негодоване: 1)про ромного поступку гуртка званців, користаючих із го обзнакомленя Анґлїй складом місцевої і кана кої русскої кольонії і п чих в Ролї русских пред телїв; 2) проти безли приклонників царського державія, посилаючих по ків в Нову Росію; 3) пр нього недобросовісного ристовуваня війни як н для сїяня шовіністичних